

**Analiza Impactului de Reglementare
al proiectului hotărârii cu privire la aprobarea proiectului de Lege
privind politica în domeniul pescuitului și acvaculturii**

Titlul analizei impactului (poate conține titlul propunerii de act normativ)	Analiza Impactului de Reglementare al proiectului hotărârii cu privire la aprobarea proiectului de Lege privind politica în domeniul pescuitului și acvaculturii											
Data:												
Autoritatea administrației publice (autor):	Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare											
Subdiviziunea:	Direcția politici în sectorul zootehnic											
Persoana responsabilă și informația de contact:	Viorica Țurcanu Tel. 022-204-529, e-mail: viorica.turcanu@maia.gov.md											
Componentele analizei impactului de reglementare												
1. Definirea problemei												
a) Determinați clar și concis problema și/sau problemele care urmează să fie soluționate.												
1. Lipsa oportunităților pentru agenții economici din sectorul acvaculturii.												
b) Descrieți problema, persoanele/entitățile afectate și cele care contribuie la apariția problemei, cu justificarea necesității schimbării situației curente și viitoare, în baza dovezilor și datelor colectate și examinate.												
<p>1. Republica Moldova care nu are ieșire la mare, pescuitul maritim reprezintă o provocare, dar și o oportunitate pentru piața produselor pescărești și de acvacultură. În cazul în care o țară fără acces la mare este înconjurată de state vecine care practică pescuitul maritim, piața produselor pescărești este asigurată prin intermediul produselor importate, în contextul diversificării și asigurării populației cu produse solicitate, dar și a sectorului de procesare cu materie primă necesară. Totodată, mărirea cantităților de produse importate are un impact negativ asupra sectorului de acvacultură din RM, creând impedimente pentru dezvoltarea fermelor piscicole, aceasta fiind una din cauzele situației actuale dezastruoase a sectorului.</p> <p>Conform datelor statistice prezentate de BNS, în Republica Moldova în perioada ultimilor 10 ani au crescut cantitățile de pește importate, vis-à-vis de producția de pește internă, în mare parte aceasta constituie din resurse maritime, (vezi tabelul).</p>												
Dinamica producerii și consumului de pește												
Producția și consumul de pește	anii											
	2000	2008	2011	2013	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Producția piscicolă autohtonă, t	1745	783	10135	10329	11202	12011	12083	12500	12680	12900	13900	14200
Import (pește viu), t	126,1	341,	310,1	287,0	226,6	251,9	264,3	329,0	263,2	338,2	331,0	890,2
<p>Totodată, pe perioada ultimilor ani, este tot mai vizibilă acțiunea factorilor climaterici care acționează agresiv asupra bazinelor acvatice interne, provocând diminuarea volumului de apă în heleșteie, mediu pentru creșterea peștelui, ca urmare se micșorează și capacitatea de producere a cantităților necesare de pește, aceasta ducând la insuficiența produselor pentru consumatori dar și a materiei prime pentru sectorul de procesare. Totodată, utilizarea tehnologiilor învechite duce la o productivitate redusă și costuri de producție ridicate, producția internă devenind necompetitivă față de</p>												

peștele importat din țările vecine, astfel, fermieri din sectorul acvaculturii se confruntă cu venituri scăzute, ceea ce face dificilă reinvestirea în afacerile lor și îmbunătățirea practicilor de producție. Lipsă resurselor financiare și a tehnologiilor avansate face dificilă adaptarea fermierilor la schimbările climatice și implementarea de măsuri pentru atenuarea impactului asupra sectorului, astfel sectorul acvaculturii are nevoie de intervenții și măsuri urgente pentru aplanarea situației dezastruoase, dar și măsuri pentru susținerea fermierilor pentru revitalizarea și modernizarea întreprinderilor.

Ținem să menționăm că, ținând cont de situația creată, MAIA a demarat elaborarea proiectului de Lege privind politica în domeniul pescuitului și acvaculturii care include măsuri ce urmează să fie întreprinse în sectorul acvaculturii și organizarea pieței produselor pescărești și de acvacultură. Această și alte intervenții care urmează să fie întreprinse în sector, își propun:

- a) consolidarea și creșterea competitivității sectorului acvaculturii;
- b) exploatarea, refacerea și menținerea obiectivelor acvatice piscicole, prin popularea/repopularea acestora cu specii de pește productive, de o valoare mai mare, pentru obținerea unei producții piscicole competitive și de calitate;
- c) organizarea funcționării sectorului acvaculturii prin prisma protecției de mediu sustenabile pe termen lung, într-o manieră consecventă cu obiectivele de realizare a beneficiilor economice, sociale și de ocupare a forței de muncă care contribuie la aprovizionarea populației cu produse din acvacultură;
- d) organizarea pieței produselor pescărești și de acvacultură eficient, transparent, cu respectarea unor condiții concurențiale echitabile pentru toate produsele pescărești și de acvacultură;
- e) remedierea deficiențelor legate de transparența și stabilitatea pieței produselor pescărești și de acvacultură pe întregul lanț de producție și procesare a peștelui;
- f) crearea unor condiții viabile și competitive, din punct de vedere economic, pentru industria de prelucrare a peștelui și produselor piscicole;
- g) promovarea diversificării produselor pescărești și de acvacultură și asigurarea unor condiții echitabile pentru toate produsele introduse pe piață.

c) Expuneți clar cauzele care au dus la apariția problemei.

Cauzele care au dus la apariția problemelor sunt:

1. Aspiratiile cetățenilor RM de a face parte familiei UE
2. Începerea procesului de aderare a RM la UE;
3. Relațiile comerciale și de cooperare cu UE;
4. Acțiunea factorilor climaterici asupra bazinelor naturale și artificiale și aspirațiile piscicultorilor la o viață mai decentă;
5. Doleanțele piscicultorilor, dar și a consumatorilor pentru diversificarea produselor de pescuit.

d) Descrieți cum a evoluat problema și cum va evolua fără o intervenție

Republica Moldova a recunoscut importanța alinierii la standardele internaționale pentru a promova dezvoltarea sectorului piscicol și acvaculturii și pentru a asigura o exploatare sustenabilă a resurselor piscicole. În procesul de armonizare au loc consultări și negocieri cu organizațiile internaționale care recomandă revizuirea și actualizarea legislației naționale pentru a reflecta cerințele specifice ale domeniului piscicol și acvaculturii. Discrepanța între legislația națională și cerințele legislative ale Uniunii Europene (UE) sau ale altor organisme internaționale în domeniul pescuitului și acvaculturii duce la dificultăți în accesarea piețelor internaționale și în asigurarea gestionării durabile a resurselor piscicole, afectează competitivitatea produselor și se restrânge asupra oportunităților de export al acestora.

Lipsa oportunităților pentru agenții economici din domeniul pescuitului și acvaculturii pentru pescuitul maritim poate fi analizată prin prisma limitării accesului agenților economici din țară la activitățile de pescuit maritim din cauza restricțiilor geografice, lipsei de infrastructură dar și atragerii investițiilor în dezvoltarea sectorului acvaculturii și pescuitului. Ca țară fără ieșire la mare va fi necesară cooperarea regională prin dezvoltarea acordurilor și planurilor pentru gestionarea sustenabilă a

resurselor piscicole în zonele maritime comune. Sprijinul financiar și tehnic din partea organizațiilor internaționale, cum ar fi Organizația Națiunilor Unite pentru Alimentație și Agricultură (FAO) sau Banca Mondială, poate juca un rol important în abordarea problemei și în promovarea dezvoltării sectorului piscicol și al acvaculturii.

Neconcordanța legislației va limita Republica Moldova în opțiunea cooperării regionale pentru a obține acces la zonele maritime comune și pentru a împărți resursele piscicole în mod sustenabil. Evoluția problemei va crea impedimente în activitatea sectorului de acvacultură și a altor sectoare conexe, în limitarea sau lipsa alternativelor pentru agenții economici din domeniul pescuitului și acvaculturii, lipsa dezvoltării durabile a resurselor piscicole și acvaculturii pentru menținerea unei baze solide pentru industria piscicolă.

Inacțiunea statului în această direcție va crea următoarele dezavantaje pentru sectorul pescuitului și acvaculturii:

- *supraexploatarea resurselor piscicole* - fără o legislație adecvată pentru gestionarea resurselor piscicole, există riscul supraexploatării acestora. Aceasta poate duce la scăderea stocurilor de pește și la pierderea sustenabilității sectorului piscicol;

- *dificultăți în comerțul internațional* - lipsa actelor armonizate la cerințele și standardele UE va continua neconformitatea întreprinderilor, iar aceasta creează dificultăți în accesul la piețele internaționale, afectează competitivitatea produselor piscicole și ca urmare va surveni stagnarea economică a sectorului;

- *competitivitate redusă* - lipsa unei legislații actualizate și aliniată la standardele internaționale poate duce la o competitivitate redusă a produselor piscicole;

- *investiții reduse și inovare* - fără un cadru legal adecvat, poate fi mai dificil pentru investitori să aibă încredere în dezvoltarea sectorului piscicol și de acvacultură din Republica Moldova, aceasta poate limita accesul la finanțare și resurse pentru inovare;

- *pierderea locurilor de muncă* - incapacitatea de activitate a sectorului se va răsfrânge și asupra locurilor de muncă iar aceasta poate avea consecințe semnificative asupra angajaților din acest domeniu și asupra economiei în ansamblu.

Pentru a evita aceste evoluții negative, este esențială continuarea eforturilor de armonizare a legislației naționale cu cerințele internaționale în domeniul pescuitului și acvaculturii. Aceasta va asigura dezvoltarea durabilă a sectorului și va contribui la integrarea cu succes a Republicii Moldova în comerțul internațional și în eforturile globale de conservare a resurselor marine.

e) Descrieți cadrul juridic actual aplicabil raporturilor analizate și identificați carențele prevederilor normative în vigoare, identificați documentele de politici și reglementările existente care condiționează intervenția statului

Actualmente, nu este un cadrul juridic care să reglementeze pescuitul maritim.

Local sunt aplicabile prevederile Legii nr. 149/2006 privind fondul piscicol, pescuitul și piscicultura, care nu este armonizată la acquis-ul UE.

Ținând cont că obligația Republicii Moldova de a transpune legislația Uniunii Europene (UE) este una dintre condițiile principale ale Acordului de Asociere și a Acordului de Liber Schimb Aprofundat și Cuprinzător (DCFTA) pe care Republica Moldova la semnat în anul 2014, transpunerea legislației UE în legislația națională a Republicii Moldova implică aducerea legislației naționale la standardelor UE. Acest proces presupune adoptarea, modificarea sau abrogarea legislației naționale pentru a se potrivi cu cerințele și standardele impuse de UE.

Astfel, Ministerul preconizează preluarea tuturor actelor și a standardelor UE pentru a crea un suport legislativ pentru agenții economici pentru a crea oportunități pentru pescuitul maritim dar și pentru a accesa piețele comunitare pentru produsele din pește cu o valoare adăugată mai mare.

În concluzie, Republica Moldova are obligația de a transpune legislația UE ca parte a procesului de integrare europeană și pentru a beneficia de avantajele colaborării cu UE. Aceasta fiind o componentă cheie a parcursului spre apropierea de Uniunea Europeană, iar proiectul hotărârii cu privire la aprobarea proiectului de Lege privind politica în domeniul pescuitului și acvaculturii este un cadru normativ general, adaptat la politica comună în domeniul pescuitului adoptat prin Regulamentul (UE)

nr. 1380/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 11 decembrie 2013, care va servi temei juridic pentru alte acte de domeniul pescuitului care urmează să fie armonizate cu regulamentele și directivele UE din Capitolul 13, privind politica în domeniul pescuitului.

2. Stabilirea obiectivelor

a) Expuneți obiectivele (care trebuie să fie legate direct de problemă și cauzele acesteia, formulate cuantificat, măsurabil, fixat în timp și realist).

Lipsa oportunităților pentru agenții economici din domeniul pescuitului și acvaculturii poate supune acest sector mai multor provocări și riscuri care vor avea un impact negativ asupra agenților economici dar și a sectorului.

Iată câteva obiective cheie care vine în soluționarea problemei date:

1. *Funcționalitatea sectorului acvaculturii în bazinele acvatice naturale și artificiale;*
2. *Asigurarea condițiilor sustenabile pentru activitățile de acvacultură* – acest obiectiv prevede gestionarea afacerilor într-o manieră consecventă cu beneficii economice, sociale și de ocupare a forței de muncă dar și contribuie la disponibilitatea aprovizionării cu produse piscicole;
3. *Dezvoltarea acvaculturii* – întreprinderea unor măsuri pentru dezvoltarea fermelor piscicole de pe teritoriul RM. Acesta ar putea include investiții în infrastructură, sprijin financiar și tehnic pentru producția de pește și crustacee în medii controlate și dezvoltarea unor măsuri eficiente pentru această industrie;
4. *Dezvoltarea relațiilor de colaborare între instituțiile de stat, mediul academic dar și agenți economici din domeniul producerii și procesării peștelui;*
5. *Investiții în cercetare și inovare* - dezvoltarea soluțiilor tehnologice inovatoare pentru pescuit și acvacultură poate ajuta la creșterea eficienței și sustenabilității acestor industrii;
6. *Asigurarea securității alimentare* - un obiectiv fundamental care contribuie la diversificarea surselor de alimente, asigurarea cu produse din pește, surse de proteină și acizi grași pentru populație, dar și pentru piscicultori.

3. Identificarea opțiunilor

a) Expuneți succint opțiunea „a nu face nimic”, care presupune lipsa de intervenție.

Absența unei intervenții propuse poate avea mai multe consecințe semnificative și potențial negative pentru Republica Moldova. Iată câteva dintre aceste consecințe posibile:

1. *Supraexploatarea resurselor piscicole* - lipsa unei reglementări adecvate poate duce la supraexploatarea resurselor piscicole, ceea ce poate afecta durabilitatea stocurilor de pește și poate compromite viitorul sectorului piscicol.
2. *Competitivitate redusă* - absența unui cadru legal modern și aliniat la standardele internaționale poate face ca sectorul piscicol din Republica Moldova să fie mai puțin competitiv pe piețele internaționale. Acest lucru poate limita oportunitățile de export și dezvoltare economică.
3. *Securitate alimentară* - dacă sectorul piscicol nu este bine gestionat, acest lucru poate avea un impact negativ asupra securității alimentare a populației, deoarece peștele este o sursă importantă de hrană pentru o mare parte din populație.
4. *Pierderea oportunităților de dezvoltare* - lipsa unui cadru legal adecvat poate împiedica dezvoltarea și modernizarea sectorului piscicol și acvaculturii, ceea ce poate duce la pierderea oportunităților de creștere economică și de creare a locurilor de muncă.
5. *Probleme în relațiile internaționale* - Republica Moldova, ca țară candidat pentru aderare la Uniunea Europeană, trebuie să alinieze legislația sa la acquis-ul UE. Absența unui cadru legal corespunzător poate crea dificultăți în relațiile cu Uniunea Europeană și alte organizații internaționale.

b) Expuneți principalele prevederi ale proiectului, cu impact, explicând cum acestea țintesc cauzele problemei, cu indicarea noutăților și întregului spectru de soluții/drepturi/obligații ce se doresc să fie aprobate

Proiectul de lege este o noutate pentru RM și stabilește un cadru legislativ unic pentru organizarea activităților de pescuit și de acvacultură maritimă.

Sfera de aplicare a PCPA cuprinde conservarea resurselor biologice maritime și gestionarea activităților de pescuit maritim.

Prezentul proiect are drept scop consolidarea cadrului instituțional și crearea condițiilor organizatorice și economico-juridice favorabile unei dezvoltări durabile a pescuitului și acvaculturii, care să asigure:

- (a) funcționalitatea sectorului pescuitului și acvacultură în bazinele acvatice naturale și artificiale, ferme specializate în creșterea peștelui;
- (b) crearea și sprijinirea organizațiilor de producători pentru dezvoltarea durabilă a activităților de pescuit și acvacultură;
- (c) sporirea calității și a competitivității produselor de acvacultură și promovarea acestora pe piața internă și cea externă;
- (d) relațiile internaționale în domeniul pescuitului;
- (e) obținerea accesului la ape și resurse pentru a exploata în mod sustenabil o parte din surplusul de resurse biologice marine, în schimbul unei compensații financiare din partea Uniunii, care poate include sprijin sectorial;
- (f) evitarea și reducerea la minimum a capturilor nedorite.

PDPA contribuie la crearea unor condiții de mediu, economice și sociale sustenabile pe termen lung și include norme care să asigure trasabilitatea, securitatea și calitatea produselor comercializate atât pe piața națională cât și UE, mai mult decât atât, politica în domeniul pescuitului și acvaculturii va contribui la creșterea productivității, la un standard de viață echitabil pentru sectorul pescuitului, inclusiv pentru pescuitul la scară mică, la stabilitatea piețelor, precum și să asigure disponibilitatea aprovizionării cu produse din pescuit la prețuri rezonabile livrate către consumatori.

PDPA contribuie la protecția mediului acvatic, la gestionarea durabilă a tuturor speciilor exploatate în scop comercial și, în special, la atingerea unei stări ecologice bune până în anul 2030. Prin aplicarea unei abordări ecosistemice, impacturile de mediu ale activităților de pescuit ar trebui limitate, iar capturile nedorite ar trebui evitate și reduse în măsura posibilităților, astfel proiectul vine cu prevederi ce țin de planificarea capturilor și gestionarea acestora rezonabil.

Totodată, Republica Moldova va trebui să dezvolte sisteme eficiente de monitorizare și control pentru a asigura respectarea regulilor și reglementărilor UE, va trebui să îndeplinească responsabilitățile legate de gestionarea sustenabilă a resurselor piscicole în protecția mediului acvatic.

Proiectul hotărârii cu privire la aprobarea proiectului de Lege privind politica în domeniul pescuitului și acvaculturii intră în categoria actelor necesare pentru activitatea piscicultorilor, dar și obligatorii de a fi preluate în legislația națională. Acesta va fi o provocare dar și un suport pentru agenții economici.

Astfel, pentru a reglementa toate aspectele legate de activitatea de pescuit interior și în zonele maritime, proiectul dat va cuprinde următoarele aspecte:

Gestionarea resurselor piscicole: acesta prevede măsuri pentru gestionarea durabilă a resurselor piscicole, inclusiv stabilirea cotelor de pescuit, a perioadelor de prohibiție și a zonelor protejate. Drepturile și obligațiile pescarilor: proiectul ține cont de drepturile dar și de responsabilitățile pescarilor, inclusiv condițiile de lucru și de siguranță, drepturile de acces la resursele piscicole și modalitățile de raportare a capturilor.

Monitorizare și control: totodată va fi prevăzut crearea unui sistem de monitorizare și control eficient pentru a urmări activitatea pescarilor și pentru a asigura respectarea regulilor. Acest sistem poate include dispozitive de urmărire a navelor, inspecții la bordul navelor, raportări periodice și sancțiuni pentru încălcări.

Protecția mediului acvatic: proiectul include și prevederi pentru protecția mediului acvatic, cum ar fi interzicerea practicilor de pescuit dăunătoare, gestionarea deșeurilor din pescuit și măsuri pentru prevenirea poluării marine. Prevederile actului vor fi în concordanță cu standardele și directivele internaționale și regionale privind pescuitul durabil, dar și suport legislativ pentru a asigura o exploatarea durabilă a resurselor piscicole și pentru a proteja mediul marin. Această viziune trebuie să fie dezvoltată și implementată în strânsă cooperare cu comunitățile locale, industria de pescuit și

organizațiile de mediu pentru a asigura o abordare echilibrată și responsabilă a pescuitului în bazinele naturale și artificiale.

Măsura propusă în prezentul proiect, transpune: Regulamentul (UE) nr. 1380/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 11 decembrie 2013 privind politica comună în domeniul pescuitului, de modificare a Regulamentelor (CE) nr. 1954/2003 și (CE) nr. 1224/2009 ale Consiliului și de abrogare a Regulamentelor (CE) nr. 2371/2002 și (CE) nr. 639/2004 ale Consiliului și a Deciziei 2004/585/CE a Consiliului, (publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene) și,

Regulamentului (UE) nr. 1379/2013 al Parlamentului European și al Consiliului privind organizarea comună a piețelor în sectorul produselor pescărești și de acvacultură, de modificare a Regulamentelor (CE) nr. 1184/2006 și (CE) nr. 1224/2009 ale Consiliului și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 104/2000 al Consiliului, CELEX: 32017R0717, publicat în (Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 1354 din 28 decembrie 2013), așa cum a fost modificat ultima oară prin Regulamentul (UE) 2020/560 al Parlamentului European și al Consiliului din 23 aprilie 2020.

Astfel, menționăm că, implementarea și transpunerea Regulamentelor menționate sunt importante în contextul realizării obligațiilor RM ce rezultă din Capitolul 14 (Pescuitul și politica maritimă) din Titlul IV al Acordului de Asociere Republica Moldova – Uniunea Europeană.

e) Expuneți opțiunile alternative analizate sau explicați motivul de ce acestea nu au fost luate în considerare

Opinii alternative nu au fost identificate.

4. Analiza impacturilor opțiunilor

a) Expuneți efectele negative și pozitive ale stării actuale și evoluția acestora în viitor, care vor sta la baza calculării impacturilor opțiunii recomandate.

În contextul armonizării cadrului normativ, Opțiunile propuse sunt următoarele:
- opțiunea I – a nu face nimic, a lăsa lucrurile așa cum sunt. În lipsa intervenției statului problema va evolua astfel cum este descris la compartimentul Definierea problemei, lit.d.
- opțiunea II -- Aprobarea proiectului de Lege privind politica în domeniul pescuitului și acvaculturii armonizat la cerințele actului comunitar.

b¹) Pentru opțiunea recomandată, identificați impacturile completând tabelul din anexa la prezentul formular. Descrieți pe larg impacturile sub formă de costuri sau beneficii, inclusiv părțile interesate care ar putea fi afectate pozitiv și negativ de acestea.

Intervenția propusă servește temei pentru alte acte de aplicare a prevederilor din proiectul de Lege, care urmează să fie aprobate de Guvern sau prin ordine interne ale instituțiilor de profil.

Astfel, pentru implementarea politicii sectorului acvaculturii și organizarea pieței produselor pescărești și de acvacultură vor fi întreprinse următoarele măsuri:

Elaborarea proiectului hotărârii de Guvern privind instituirea unui sistem național pentru prevenirea, descurajarea și eliminarea pescuitului ilegal, nedeclarat și nereglementat;

Elaborarea proiectului hotărârii de Guvern pentru aprobarea sistemului de control pentru asigurarea respectării normelor politicii sectorului acvaculturii și organizării pieței produselor pescărești și de acvacultură;

Elaborarea proiectului hotărârii de Guvern pentru aprobarea Regulamentului privind Fondul pentru dezvoltarea acvaculturii și pieței produselor pescărești, care urmează să fie aplicat prin intermediul unui program operațional pentru susținerea sectorului acvaculturii;

Elaborarea proiectului hotărârii de Guvern cu privire la instituirea unui cadru pentru colectarea, gestionarea și utilizarea datelor din sectorul acvaculturii;

Elaborarea proiectului hotărârii de Guvern privind instituirea și punerea în aplicare a planurilor de producție și de comercializare a produselor pescărești și de acvacultură;

Crearea și recunoașterea organizațiilor de producători și a organizațiilor interprofesionale, și alte măsuri care urmează să fie întreprinse de MAIA pentru organizarea sectorului acvaculturii, dar și pentru preluarea acquis-ului UE prevăzut de Capitolul 13 Pescuitul și politica maritimă, din Acordul de Asociere, care este o obligațiune pentru Republica Moldova.

Reieșind din multitudinea măsurilor care urmează să fie întreprinse pentru aplicarea prevederilor Legii, MAIA este în incapacitate de a prezenta costul tuturor măsurilor care urmează să fie întreprinse pe perioada anilor 2024-2030.

Astfel, sursele necesare vor fi prevăzute în notele de fundamentare ale proiectelor propuse spre promovare.

Pentru opțiunea propusă/recomandată, au fost identificate următoarele impacturi:

Implementarea prezentului act normativ va crea **beneficii sociale**, acoperind un număr semnificativ de beneficiari, relevând un număr considerabil de *locuri de muncă și afaceri viabile ce urmează să funcționeze în zonele rurale*, precum și **beneficii fiscale**, *stimulând activitatea economică a localităților rurale și favorizând ulterior contribuțiile beneficiarilor în bugetul de stat*.

Intervenția propusă are impact pozitiv asupra **sănătății publice prin prisma consumului de produse piscicole, de proteine și nutrienți sănătoși, Omega-3**.

Din punct de vedere **economic vom identifica un impact major pozitiv asupra competitivității afacerilor, activității întreprinderilor mici și mijlocii din domeniul piscicol, începând de la producere până la export**.

Implementarea prezentului act normativ va genera un **impact pozitiv asupra mediului**. Măsura propusă pune accent pe dezvoltarea sectorului acvaculturii, *prin asigurarea menținerii populațiilor de pește la niveluri sănătoase, evitând supraexploatarea bazinelor naturale*. Astfel, în final menționăm faptul că odată cu aprobarea prezentului proiect RM poate atrage sprijin financiar și asistență tehnică din partea organizațiilor internaționale și a donatorilor, ceea ce poate contribui la dezvoltarea și modernizarea sectorului acvaculturii, dar și pentru a stimula cercetarea și dezvoltarea sustenabilă a sectorului, ceea ce poate duce la îmbunătățirea tehnologiilor și practicilor din sector. Aceasta va influența benefic asupra mediului de afaceri din acest domeniu sporind competitivitatea și accesul pe piața UE.

b²) Pentru opțiunile alternative analizate, identificați impacturile completând tabelul din anexa la prezentul formular. Descrieți pe larg impacturile sub formă de costuri sau beneficii, inclusiv părțile interesate care ar putea fi afectate pozitiv și negativ de acestea.

Nu s-au identificat alte opțiuni alternative.

c) Pentru opțiunile analizate, expuneți cele mai relevante/iminente riscuri care pot duce la eșecul intervenției și/sau schimba substanțial valoarea beneficiilor și costurilor estimate și prezentați presupuneri privind gradul de conformare cu prevederile proiectului a celor vizate în acesta

Riscuri care pot duce la eșecul intervenției nu s-au identificat. Gradul de conformare a prevederilor stabilite prin proiectul prenotat va fi unul optim, deoarece acestea vor fi respectate doar de către agenții economici care vor dori să acceseze cote de pescuit maritim.

d) Dacă este cazul, pentru opțiunea recomandată expuneți costurile de conformare pentru întreprinderi, dacă există impact disproporționat care poate distorsiona concurența și ce impact are opțiunea asupra întreprinderilor mici și mijlocii. Se explică dacă sunt propuse măsuri de diminuare a acestor impacturi

Nu este cazul.

Concluzie

e) Argumentați selectarea unei opțiuni, în baza atingerii obiectivelor, beneficiilor și costurilor, precum și a asigurării celui mai mic impact negativ asupra celor afectați

Aprobarea proiectului de lege, va permite alinierea cadrului legislativ național la regulamentul UE privind politica comună în domeniul pescuitului maritim, aceasta reprezintă un pas semnificativ pentru Republica Moldova în procesul său de apropiere de Uniunea Europeană și pentru dezvoltarea sectorului piscicol și acvaculturii în conformitate cu standardele internaționale și europene.

Totodată, Aprobarea și implementarea politicii comune în domeniul pescuitului maritim și acvaculturii pot aduce o serie de oportunități pentru agenții economici și pentru populație cum ar fi:

1. Oportunități pentru agenții economici:

- a) pescuitul maritim - poate deschide noi posibilități pentru agenții economici din Republica Moldova să practice pescuitul maritim în apele externe sau în apele teritoriale ale altor țări. Acest lucru poate extinde orizonturile pentru pescarii și operatorii din industria piscicolă din țară;
 - b) diversificarea produselor piscicole - accesul la apele maritime poate permite piscicultorilor să captureze o varietate mai mare de specii de pește și fructe de mare, ceea ce poate duce la diversificarea gamei de produse piscicole disponibile pentru consumatori;
 - c) crearea locurilor de muncă - extinderea activităților de pescuit maritim poate genera noi locuri de muncă în sectorul piscicol, precum și în domenii conexe, cum ar fi procesarea și comercializarea.
2. Asigurarea populației cu produse piscicole maritime diverse:
- a) variație nutrițională - disponibilitatea de produse piscicole maritime diverse poate contribui la diversificarea dietei populației, furnizând surse variate de proteine, acizi grași sănătoși și alte nutrienți esențiali;
 - b) siguranța alimentară - oferirea de opțiuni alimentare sănătoase, cum ar fi peștele, poate contribui la asigurarea securității alimentare a populației, mai ales în contextul unei diete echilibrate;
 - c) opțiuni culinare - populația poate beneficia de opțiuni culinare mai variate, cu preparate pe bază de pește și fructe de mare care aduc gusturi și arome diferite în bucătăriile locale;
 - d) sursă de Omega-3 - peștele și fructele de mare sunt surse excelente de acizi grași omega-3, care sunt benefice pentru sănătatea cardiovasculară. Consumul regulat de astfel de produse va aduce beneficii pentru sănătate.

În concluzie, aprobarea politicii comune în domeniul pescuitului maritim și acvaculturii poate crea oportunități pentru dezvoltarea sectorului piscicol și acvaculturii în Republica Moldova, extinzând activitățile de pescuit în apele maritime și aducând beneficii atât pentru agenții economici, cât și pentru populație prin diversificarea opțiunilor alimentare și asigurarea cu produse piscicole de calitate.

5. Implementarea și monitorizarea

a) Descrieți cum va fi organizată implementarea opțiunii recomandate, ce cadru juridic necesită a fi modificat și/sau elaborat și aprobat, ce schimbări instituționale sunt necesare

Implementarea proiectului de lege va fi un suport pentru agenții economici din domeniul pescuitului și acvaculturii care au tendință de a accesa cote maritime de pescuit dar și un suport pentru instituțiile de stat care au obligativitatea de a transpune acquis-ul UE .

Responsabil de implementarea proiectului este Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare, proiectul fiind un cadru normativ general, temei legal pentru alte acte normative care vor transpune acquis-ul UE pe capitolul 14, pentru a îndeplini condițiile principale ale Acordului de Asociere și a Acordului de Liber Schimb Aprofundat și Cuprinzător (DCFTA) pe care Republica Moldova le-a semnat cu UE în 2014.

Ca urmare aprobării prezentului proiect prevederile actului prenotat nu vine în contradicție cu prevederile legislației naționale și nu sunt necesare schimbări instituționale.

b) Indicați clar indicatorii de performanță în baza cărora se va efectua monitorizarea

<p>Monitorizarea se va efectua în baza următorilor indicatori de performanță:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Numărul de întreprinderi modernizate; 2. Numărul de organizații de producători create; 3. Volumul producției de comercializate. 4. Numărul de locurilor de muncă create.
<p>c) Identificați peste cât timp vor fi resimțite impacturile estimate și este necesară evaluarea performanței actului normativ propus. Explicați cum va fi monitorizată și evaluată opțiunea</p>
<p>Pentru agenții economici impactul se va resimți în timp, după accesarea cotelor de pescuit maritim.</p>
<p>6. Consultarea</p>
<p>a) Identificați principalele părți (grupuri) interesate în intervenția propusă</p>
<p>Principalele părți (grupuri) interesate în intervenția propusă pe de o parte sunt pescarii, fermierii piscicol și companiile din sectorul privat, inclusiv cele din industria procesării și comercializării peștelui, iar de cealaltă parte sunt Guvernul și autoritățile publice centrale, comunitatea academică și cercetătorii din domeniul pescuitului și acvaculturii, dar și Organizațiile internaționale de pescuit, precum Comisia Internațională pentru Conservarea Resurselor Piscicole din Marea Baltică (ICES) și Comisia Internațională pentru Conservarea Tonului Atlantic (ICCAT), care au un rol în dezvoltarea regulilor internaționale pentru gestionarea resurselor piscicole.</p> <p>Totodată și Organizațiile nonguvernamentale și cetățenii pot juca un rol important în monitorizarea și influențarea procesului de formulare a politicii, asigurându-se că aceasta servește interesele publice și mediului.</p> <p>Aceste părți interesate pot avea interese diferite și pot colabora sau concura în procesul de dezvoltare a politicilor comune în domeniul pescuitului și acvaculturii, iar consultarea și implicarea acestor părți sunt importante pentru a asigura o politică echilibrată și eficientă.</p>
<p>b) Explicați succint cum (prin ce metode) s-a asigurat consultarea adecvată a părților</p>
<p>În vederea efectuării consultării publice, anunțul privind inițierea proiectului propus a fost plasat pe pagina www.particip.gov.md, la data de 9.10.2023.</p> <p>Prezentul act de Analiză a impactului de reglementare a fost plasat pentru comentarii și propuneri, pe pagina www.particip.gov.md în data de 20.10.2023.</p> <p>Totodată, Analiză a impactului de reglementare a fost consultată cu Uniunea de persoane juridice Asociația Națională a Piscicultorilor din Republica Moldova.</p> <p>După înregistrarea proiectului de Cancelaria de Stat și examinarea în cadrul ședinței Secretarilor Generali, proiectul prenotat va fi transmis spre avizare și consultări publice cu autoritățile publice centrale de specialitate, organele de stat abilitate și cu reprezentanții sectorului privat.</p> <p>Pentru promovarea opțiunii propuse sunt interesate mai multe entități, cele mai importante fiind autoritățile statului, precum Ministerul Economiei, Ministerul Sănătății, Ministerul Afacerilor Externe și Integrării Europene, Ministerul Finanțelor, Ministerul Mediului, Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor, Agenția Navală, Centrul de Armonizare a Legislației, Centrul Național Anticorupție, Grupul de lucru al Comisiei de Stat pentru Reglementarea Activității de Întreprinzător implicat în crearea condițiilor de activitate a agenților economici din domeniu, cât și de protecție a consumatorului.</p> <p>Comentariile, obiecțiile și propunerile părților consultate, inclusiv ale operatorilor cu activități în domeniile reglementate vor fi analizate și luate în considerație la îmbunătățirea proiectului propus.</p>
<p>c) Expuneți succint poziția fiecărei entități consultate față de documentul de analiză a impactului și/sau intervenția propusă (se expune poziția a cel puțin unui exponent din fiecare grup de interese identificat)</p>
<p>Analiză a impactului de reglementare a fost consultată cu Uniunea de persoane juridice Asociația Națională a Piscicultorilor din Republica Moldova care sunt cei mai interesați de promovarea proiectului după cum urmează: „Uniunea de persoane juridice Asociația Națională a Piscicultorilor din Republica Moldova susține intenția Ministerului care va crea oportunități pentru sectorul pescuitului și acvaculturii. Totodată, suntem interesați de a participa la elaborarea proiectului de lege și suntem</p>

disponibili pentru conlucrare.”.

Tabel pentru identificarea impacturilor			
Categoriile de impact	Punctaj atribuit		
	<i>Opțiunea propusă</i>	<i>Opțiunea alterativă 1</i>	<i>Opțiunea alterativă 2</i>
Economic			
costurile desfășurării afacerilor	1		
povara administrativă	0		
fluxurile comerciale și investiționale	2		
competitivitatea afacerilor	3		
activitatea diferitor categorii de întreprinderi mici și mijlocii	2		
concurența pe piață	0		
activitatea de inovare și cercetare	1		
veniturile și cheltuielile publice	0		
cadrul instituțional al autorităților publice	0		
alegera, calitatea și prețurile pentru consumatori	0		
bunăstarea gospodăriilor casnice și a cetățenilor	1		
situația social-economică în anumite regiuni	1		
situația macroeconomică	0		
alte aspecte economice	0		
Social			
gradul de ocupare a forței de muncă	2		
nivelul de salarizare	0		
condițiile și organizarea muncii	1		
sănătatea și securitatea muncii	1		
formarea profesională	0		
inegalitatea și distribuția veniturilor	0		
nivelul veniturilor populației	1		
nivelul sărăciei	1		
accesul la bunuri și servicii de bază, în special pentru persoanele social-vulnerabile	0		
diversitatea culturală și lingvistică	0		
partidele politice și organizațiile civice	0		
sănătatea publică, inclusiv mortalitatea și morbiditatea	2		
modul sănătos de viață al populației	1		
nivelul criminalității și securității publice	1		
accesul și calitatea serviciilor de protecție socială	0		
accesul și calitatea serviciilor educaționale	0		
accesul și calitatea serviciilor medicale	0		
accesul și calitatea serviciilor publice administrative	0		
nivelul și calitatea educației populației	0		
conservarea patrimoniului cultural	0		
accesul populației la resurse culturale și participarea în manifestații culturale	0		
accesul și participarea populației în activități sportive	0		

discriminarea	0		
alte aspecte sociale	0		
De mediu			
clima, inclusiv emisiile gazelor cu efect de seră și celor care afectează stratul de ozon	0		
calitatea aerului	0		
calitatea și cantitatea apei și resurselor acvatice, inclusiv a apei potabile și de alt gen	3		
biodiversitatea	2		
flora	0		
fauna	0		
peisajele naturale	0		
starea și resursele solului	0		
producerea și reciclarea deșeurilor	0		
utilizarea eficientă a resurselor regenerabile și neregenerabile	0		
consumul și producția durabilă	0		
intensitatea energetică	0		
eficiența și performanța energetică	0		
bunăstarea animalelor	0		
riscuri majore pentru mediu (incendii, explozii, accidente etc.)	0		
utilizarea terenurilor	0		
alte aspecte de mediu	0		

CANCELARIA DE STAT A REPUBLICII MOLDOVA

GRUPUL DE LUCRU AL COMISIEI DE STAT PENTRU REGLEMENTAREA ACTIVITĂȚII DE ÎNTRERINZĂTOR

Nr. 38-78-12149

Chișinău

20 noiembrie 2023

Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare

Ref. la nr. 10-05/3411 din 27.10.2023

În temeiul art.19 alin.(2) lit. b) din Legea nr.235/2006 cu privire la principiile de bază de reglementare a activității de întreprinzător, pct. 29 subpct.2) și pct. 34 subpct.2) lit. b) ale Regulamentului Grupului de lucru al Comisiei de stat pentru reglementarea activității de întreprinzător, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.1429/2008, Grupul de lucru, în cadrul ședinței din 7 noiembrie anul în curs a examinat și a susținut cu condiția luării în considerare a obiecțiilor și recomandărilor analiza impactului de reglementare la proiectul Hotărârii Guvernului cu privire la aprobarea proiectului de lege privind politica comună în domeniul pescuitului și acvaculturii.

Extrasul din Procesul-verbal nr. 42 al ședinței Grupului de lucru al Comisiei de stat pentru stat pentru reglementarea activității de întreprinzător din 7 noiembrie 2023 se anexează.

**Secretar general adjunct al Guvernului
Președinte al Grupului de lucru al
Comisiei de stat pentru reglementarea
activității de întreprinzător**

(semnat electronic)

Roman CAZAN

Digitally signed by Cazan Roman
Date: 2023.11.20 17:17:22 EET
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

EXTRAS
din PROCESUL-VERBAL nr. 42
al ședinței Grupului de lucru
al Comisiei de stat pentru reglementarea activității de întreprinzător
(ședință online)
7 noiembrie 2023

Au participat :

Membrii Grupului de lucru al Comisiei de stat pentru reglementarea activității de întreprinzător:

Vladislav Caminschi	- director executiv al Confederației Naționale a Patronatului din Republica Moldova, vicepreședintele Grupului de lucru
Eugen Dațco	- director executiv al Uniunii Transportatorilor și Drumarilor din Republica Moldova
Cristina Țișcul	- Asociația Investitorilor Străini (FIA)
Carolina Linte	- director executiv al Asociației Patronale Asociația Națională a Producătorilor de Lapte și Produse Lactate „Lapte”
Eugen Cozmulici	- Asociația Businessului European din Moldova (EBA Moldova)
Diana Russu	- șef al Direcției susținere și promovare a membrilor CCI a Republicii Moldova, Camera de Comerț și Industrie
Ion Rusu	- Federația Patronală a Constructorilor, Drumarilor și a Producătorilor Materialelor de Construcție „CONDRUMAT”
Victor Baciu	- consultant de politici, Asociația Patronală „Camera de Comerț Americană din Moldova
Oxana Barbaroș	- Asociația Națională a Companiilor din Domeniul TIC
Valentina Chiper	- Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării
Roman Gapeev	- Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale
Angela Panciuc	- Ministerul Mediului
Ghenadie Rusu	- șef Direcția protecția plantelor și siguranța alimentelor de origine vegetală, Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare
Corina Cristea (<i>mail</i>)	șef adjunct al Direcției avizare acte normative, Ministerul Justiției
Ina Chiruța	- consultant principal în Direcția politici fiscale și vamale, Ministerul finanțelor
Snejana Novac	- consultant principal în Direcția conformitate juridică, Cancelaria de Stat, secretarul Grupului de lucru

Responsabili din cadrul autorităților publice: Mircea Păscăluță, Secretar de Stat în domeniul Transporturilor, Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale, Eugen Bazic, Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării, Cristina Bolun, Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării, Viorica Țurcanu, Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare, Angela Konovalenko, Ministerul Mediului, Ion Rusu, Agenția de Stat pentru Proprietatea Intelectuală, Sergiu Sofronii, Ministerul Afacerilor Interne, Iuliana Albu, Casa Națională de Asigurări în Medicină.

Experți ai Secretariatului Evaluării Impactului de Reglementare: dnii Oleg Chelaru, Victor Ermurachi, Nicolae Boțan.

**Examinarea analizei impactului de reglementare la proiectului Hotărârii Guvernului
cu privire la aprobarea proiectului de lege privind politica comună în domeniul
pescuitului și acvaculturii**

Autor: Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare

Au luat cuvântul:

dna Viorica Țurcanu

A menționat că prezentul subiect reflectă geneză Acordul de Asociere între Republica Moldova, și Uniunea Europeană și anume al Capitolului 14, privind politica în domeniul pescuitului, care are drept scop consolidarea și cooperarea privind aspecte referitoare la guvernarea în domeniul pescuitului maritim, dezvoltând astfel o cooperare bilaterală și multilaterală mai strânsă în sectorul pescuitului.

Problema care a stat la baza elaborării proiectului dat este:

1. Lipsa oportunităților pentru agenții economici din domeniul pescuitului și acvaculturii pentru pescuitul maritim;

Pe perioada ultimilor ani, este tot mai vizibilă acțiunea factorilor climaterici care acționează tot mai agresiv asupra bazinelor acvatice interne, provocând diminuarea volumului de apă în bazinele acvatice interne, dar și secarea completă a acestora, ca urmare se micșorează considerabil cantitățile de pește produs, aceasta ducând la insuficiența produselor din pescuit și a materiei prime pentru sectorul de procesare, dar și la costuri excesive a produselor pentru consumatori.

Conform normelor fiziologice a consumului de produse alimentare incluse în structura coșului minim de consum, necesarul anual de pește și produse din pește este de 34,3 mii tone, sau 13,2 kg/an per cap de locuitor. Consumul real de pește și produse din pește, constituie 26,0 mii tone de pește, sau 76% față de consumul normal. Cauza diferenței de 24% între consumul real și necesarul total poate fi acțiunea mai multor factori, cum ar fi:

1. Insuficiența cantităților necesare
2. Costuri prea exagerate
3. Intoleranță la produsele din pește

Totodată, ținând cont că consumatorii locali preferă tot mai mult speciile de pește exotice (*dorado, specii sălbatice de sturioni și somon, codul*), care au o valoare nutritivă mai mare, iar Republica Moldova care nu are ieșire la mare, pescuitul maritim poate crea oportunități pentru diversificarea produselor de pescuit, dar și pentru dezvoltarea și susținerea industriei piscicole, prin dezvoltarea acordurilor de cooperare pentru pescuit în zone maritime comune, cum ar fi cooperarea cu instituțiile UE, inclusiv Comisia Europeană și Agenția Europeană pentru Controlul Pescuitului, astfel, RM va obține acces și la piața europeană, dar și sprijin financiar pentru dezvoltarea sectorului piscicol și de acvacultură.

Cauzele care au dus la apariția problemelor sunt:

1. Acțiunea factorilor climaterici asupra bazinelor naturale și artificiale;
2. Aspirațiile piscicultorilor la o viață mai decentă;
3. Dezvoltarea relațiilor comerciale și de cooperare cu UE în domeniul pescuitului maritim;
4. Doleanțele piscicultorilor, dar și a consumatorilor pentru diversificarea produselor de pescuit.

Inacțiunea statului în această direcție va crea dezavantaje pentru sectorul pescuitului și acvaculturii, cum ar fi:

- *supraexploatarea resurselor piscicole* - fără o legislație adecvată pentru gestionarea resurselor piscicole, există riscul supraexploatării acestora. Aceasta poate duce la scăderea stocurilor de pește din bazinele acvatice și ca urmare pierderea sustenabilității agenților economici, dar și a sectorului piscicol;

- *investiții reduse în inovare* - fără un cadru legal adus la standardele UE, poate fi mai dificil pentru credibilitatea investitorilor, aceasta poate fi un impediment pentru finanțare în inovarea întreprinderilor, care este motorul creșterii economice, inclusiv creșterea eficienței, dezvoltarea de produse și servicii noi și creșterea competitivității întreprinderilor;

- *pierderea oportunităților de dezvoltare* - în cazul neaducerii legislației naționale la aqius-ul UE, RM poate pierde oportunități semnificative de dezvoltare a tuturor sectoarelor, în special a sectorului piscicol și acvaculturii, care contribuie la creșterea economică și pentru asigurarea securitatea alimentară a țării;

- *pierderea locurilor de muncă* - incapacitatea de activitate a sectorului se va răsfrânge și asupra locurilor de muncă iar aceasta poate avea consecințe semnificative asupra angajaților din acest domeniu și asupra economiei în ansamblu.

Lipsa oportunităților pentru țările fără ieșire la mare în ceea ce privește pescuitul maritim poate supune mai multor provocări sectorul pescuitului, consumatorii, dar și economia RM, cum ar fi:

Lipsa colaborărilor transnaționale în acest domeniu;

Dependența de importuri

Impact redus asupra dezvoltării întreprinderilor;

Diversificare economică redusă;

Dezechilibru în balanța comercială;

Insuficiența alimentară;

Pentru a aborda aceste provocări este important ca RM să dezvolte politici și strategii eficiente pentru colaborarea la nivel regional și internațional, prin stabilirea următoarelor obiective:

1. *Negocierea și semnarea acordurilor de colaborare regională* - pentru a obține acces la zonele maritime și pentru a gestiona resursele piscicole în mod eficient, colaborarea regională cu țările vecine cu ieșire la mare permite țărilor fără ieșire la mare prin intermediul negocierilor și semnarea acordurilor să aibă acces la resursele maritime;
2. *Asigurarea condițiilor sustenabile pentru activitățile de pescuit și de acvacultură* - acest obiectiv prevede gestionarea afacerilor într-o manieră consecventă cu beneficii economice, sociale și de ocupare a forței de muncă dar și contribuie la disponibilitatea aprovizionării cu produse piscicole;
3. *Dezvoltarea acvaculturii* - accesarea cotelor maritime poate fi o linie de finanțare pentru fermele piscicole de pe teritoriul RM. Acesta ar putea include investiții în infrastructură pentru fermele piscicole, sprijin financiar și tehnic pentru producția de pește și crustacee în medii controlate și dezvoltarea unor măsuri eficiente pentru această industrie;
4. *Promovarea pescuitului sustenabil* - încurajarea adoptării practicilor de pescuit sustenabil și a tehnicilor de pescuit selectiv poate ajuta la protejarea resurselor și la menținerea mediului acvatic sănătos dar și la competitivitatea afacerilor piscicultorilor, din considerentul diversității produselor piscicole;
5. *Investiții în cercetare și inovare* - dezvoltarea soluțiilor tehnologice inovatoare pentru pescuit și acvacultură poate ajuta la creșterea eficienței și sustenabilității acestor industrii;
6. *Asigurarea securității alimentare* - un obiectiv fundamental care contribuie la diversificarea surselor de alimente, asigurarea cu produse din pește, surse de proteină și acizi grași pentru populație, dar și pentru piscicultori.

Realizarea acțiunii va crea *beneficii sociale*, acoperind un număr semnificativ de beneficiari, generând un număr considerabil de locuri de muncă și afaceri viabile ce urmează să funcționeze în zonele rurale, precum și *beneficii fiscale*, stimulând activitatea economică a localităților rurale și favorizând ulterior contribuțiile beneficiarilor în bugetul de stat.

Intervenția propusă are impact pozitiv și asupra sănătății publice - peștele și fructele de mare sunt surse excelente de acizi grași omega-3. Consumul regulat de astfel de produse va aduce beneficii pentru sănătatea cardiovasculară a populației.

Din punct de vedere *economic* vom identifica un impact major pozitiv asupra competitivității afacerilor, activității întreprinderilor mici și mijlocii din domeniul piscicol, începând de la producere până la export.

Implementarea prezentului act normativ va genera un impact pozitiv asupra *mediului*. Politica în domeniul pescuitului și acvaculturii pune accent pe gestionarea durabilă a resurselor piscicole, prin stabilirea limitelor de captură, perioadelor de prohibiție și altor măsuri de conservare, prin asigurarea menținerii populațiilor de pește la niveluri sănătoase, evitând supraexploatarea bazinelor naturale. Prin utilizarea unor tehnologii și practici de pescuit selective, se poate reduce capturarea accidentală a altor specii sau a peștilor subdimensionați.

Proiectul de Lege privind politica în domeniul pescuitului și acvaculturii este un act general, care va servi drept temei pentru elaborarea altor acte secundare pentru reglementarea și monitorizarea pescuitului în bazinele acvatice naturale, astfel, cheltuielile administrative, pentru salarizarea persoanelor implicate în elaborarea documentelor sunt prevăzute în bugetul instituțiilor responsabile de elaborarea actelor, și nu presupune careva cheltuieli suplimentare din bugetul național, dar nici din bugetul agențiilor economice.

Totodată, menționează că, aprobarea prezentului proiect va atrage sprijin financiar și asistență tehnică din partea organizațiilor internaționale și a donatorilor, ceea ce poate contribui la dezvoltarea și modernizarea sectorului piscicol, dar și pentru a stimula cercetarea și dezvoltarea în acest domeniul, ceea ce poate duce la îmbunătățirea tehnologiilor și practicilor din sector. Aceasta va influența benefic mediul de afaceri și va spori competitivitatea sectorului.

Solicită susținerea analizei de impact.

dl Victor Ermurachi

A menționat că în opinie au fost expuse un șir de obiecții și recomandări cum ar fi la *definirea problemei*, la sub compartimentul a) sunt determinate următoarele probleme:

1. Obligația Republicii Moldova de a transpune legislația Uniunii Europene (UE).
2. Lipsa oportunităților pentru agenții economice din domeniul pescuitului și acvaculturii pentru pescuitul maritim.

Consideră discutabilă informația prezentată la punctul 1 și aceasta necesită a fi exclusă. Alte sub compartimente și compartimente ale Analizei de Impact necesită a fi revizuite și modificate, fiind ajustate doar la problema definită la punctul 2. Totodată, informația referitor la transpunerea legislației UE, spre exemplu expusă la p.1 al lit. b), poate să se regăsească la lit. e) al compartimentului respectiv, cât și la lit. b) al compartimentului "Identificarea opțiunilor", la alte compartimente ale Analizei de Impact, după caz.

La sub compartimentul b) informația referitor la proiectul de lege nu este relevantă și necesită a fi exclusă. Această informația poate să se regăsească la lit. b) al compartimentului "Identificarea opțiunilor", fără a admite dublări.

Stabilirea obiectivelor, conform Metodologiei de Analiza a Impactului, obiectivele intervenției din partea statului trebuie să fie legate direct de problemele definite și cauzele acesteia. Astfel, compartimentul respectiv necesită a fi revizuit, fiind stabilite doar obiectivele legate de problemă. Altă informație de la acest compartiment poate fi expusă la alte compartimente.

Analiza impacturilor opțiunilor, la compartimentul respectiv este prevăzut, că proiectul de Lege privind politica comună în domeniul pescuitului și acvaculturii este un act general, care va servi drept temei pentru elaborarea altor acte secundare pentru reglementarea și monitorizarea pescuitului în bazinele acvatice naturale și artificiale. Chiar dacă acest proiect nu prevede costuri, este necesar de a expune informații referitor la reglementările ulterioare elaborate în temeiul legii respective, și

anume dacă aceste reglementări vor genera coturi și care va fi impactul asupra agenților economici. Totodată, este necesar de a expune mai detaliat informația referitor la Fondul de susținere care va fi instituit pentru implementarea legii și actelor secundare pentru implementarea acesteia.

Implementarea și monitorizarea, la lit. b) informația referitor la numărul de acte naționale acordate la acquis-ul UE nu poate fi calificată ca indicator de performanță, deoarece reglementările sunt instrumente de soluționare a problemei.

Consultarea, la acest compartiment se va expune succint poziția fiecărei entități consultate față de documentul de analiză a impactului și/sau intervenția propusă. Este obligatorie expunerea poziției a cel puțin unui exponent din fiecare grup de interese identificat.

Concluzii: *Analiza impactului corespunde parțial cu cerințele și rigorile Metodologiei de Analiză a Impactului. Se recomandă modificarea Analizei de Impact conform recomandărilor expuse.*

S-a decis: *analiza impactului de reglementare se susține cu condiția luării în considerare a obiecțiilor și recomandărilor (13 – se susține cu condiția luării în considerare a obiecțiilor și recomandărilor; 2 – se susține).*

CANCELARIA DE STAT A REPUBLICII MOLDOVA

GRUPUL DE LUCRU AL COMISIEI DE STAT PENTRU REGLEMENTAREA ACTIVITĂȚII DE ÎNTRERINZĂTOR

Nr. 38-78-7308

Chișinău

2 iulie 2024

Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare

Ref.: adresa nr. 10-05/1827 din 11 iunie 2024

În temeiul prevederilor art.34 alin.(4) din Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative, art.19 din Legea nr.235/2006 cu privire la principiile de bază de reglementare a activității de întreprinzător, precum și atribuțiile stabilite în pct.34 din Regulamentul Grupului de lucru al Comisiei de stat pentru reglementarea activității de întreprinzător, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.1429/2008, se remite *Expertiza Grupului de lucru al Comisiei de stat pentru reglementarea activității de întreprinzător la proiectul Hotărârii Guvernului cu privire la aprobarea proiectului de lege privind politica în domeniul pescuitului și acvaculturii.*

Anexă: 1 filă

**Secretar general adjunct al Guvernului
Președinte al Grupului de lucru al
Comisiei de stat pentru reglementarea
activității de întreprinzător**

(semnat electronic)

Roman CAZAN

Digitally signed by Cazan Roman
Date: 2024.07.02 17:09:10 EEST
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

EXPERTIZA

Grupului de lucru al Comisiei de stat pentru reglementarea activității de întreprinzător

Prezenta expertiză este acordată în temeiul art.34 alin.(4) din Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative, în conformitate cu prevederile Legii nr.235/2006 cu privire la principiile de bază de reglementare a activității de întreprinzător, Hotărârii Guvernului nr.1429/2008 privind revizuirea și optimizarea cadrului normativ de reglementare a activității de întreprinzător și Metodologiei de analiză a impactului în procesul de fundamentare a proiectelor de acte normative, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 23/2019.

Titlul actului examinat:	Proiectul Hotărârii Guvernului cu privire la aprobarea proiectului de lege privind politica în domeniul pescuitului și acvaculturii
Autorul (autoritatea), persoana responsabilă:	Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare Direcția politici în sectorul zootehnic, Viorica Țurcanu, Consultantă principală
Evaluarea documentului de analiza a impactului	
<i>Examinat în ședința Grupului de lucru la data:</i>	07 noiembrie 2023
Concluzia: Analiza de impact se susține cu condiția luării în considerare a obiecțiilor și recomandărilor	
Evaluarea proiectului de act normativ	
<i>Examinat în ședința Grupului de lucru la data:</i>	18 iunie 2024
Concluzia: Proiectul se susține cu condiția luării în considerare a obiecțiilor și recomandărilor	
<i>Comentarii, obiecții, recomandări:</i>	
<i>Extrasul din Procesul-verbal nr.24 al ședinței Grupului de lucru al Comisiei de Stat pentru reglementarea activității de întreprinzător din data de 18 iunie 2024 se anexează.</i>	

EXTRAS
din PROCESUL-VERBAL nr. 24
al ședinței Grupului de lucru
al Comisiei de stat pentru reglementarea activității de întreprinzător
(ședință prin corespondență)
18 iunie 2024

Au participat :

Membrii Grupului de lucru al Comisiei de stat pentru reglementarea activității de întreprinzător:

Vladislav Caminschi	-	director executiv al Confederației Naționale a Patronatului din Republica Moldova, vicepreședintele Grupului de lucru
Cristina Tișcul	-	Asociația Investitorilor Străini (FIA)
Carolina Linte	-	director executiv al Asociației Patronale Asociația Națională a Producătorilor de Lapte și Produse Lactate „Lapte”
Eugen Cozmulici	-	manager pe politici și advocacy, EBA Moldova
Diana Russu/ Svetlana Petrașcu	-	șef al Direcției susținere și promovare a membrilor CCI a Republicii Moldova, Camera de Comerț și Industrie
Victor Baciu	-	Asociația Patronală „Camera de Comerț Americană din Moldova”, AmCham Moldova
Oxana Barbaroș	-	Asociația Națională a Companiilor din Domeniul TIC
Valentina Chiper	-	șef Secție reglementarea mediului de afaceri, Direcția dezvoltarea mediului de afaceri, Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării
Roman Gapeev	-	șef al Serviciului transport feroviar, Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale
Angela Panciuc	-	Consultant principal Direcția politici de prevenire a poluării, Ministerul Mediului
Dumitru Vleju	-	Șef interimar Direcția politici în domeniul ordinii și securității publice, combaterii criminalității, Ministerul Afacerilor Interne
Ina Chiruța	-	consultant principal în cadrul Direcției politici fiscale și vamale (secția impozite indirecte), Ministerul Finanțelor
Corina Cristea	-	șef adjunct al Direcției avizare acte normative, Ministerul Justiției
Snejana Novac	-	consultant principal în Direcția conformitate juridică, Cancelaria de Stat, secretarul Grupului de lucru

Responsabili din cadrul autorităților publice centrale:

Iuliana Albu, Ministerul Sănătății, Grigore Baltag, Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare, Aurelia Popov, Ministerul Sănătății, Eduard Țugui, ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării, Viorica Țurcanu, Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare, Marina Ilușca, Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare.

Experți ai Secretariatul Evaluării Impactului de Reglementare:

dni Oleg Chelaru și Victor Ermurachi, Nicolae Boțan.

1. Examinarea proiectului Hotărârii Guvernului cu privire la aprobarea proiectului de lege privind politica în domeniul acvaculturii

Autor: Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare

Opinia expertului Secretariatului Evaluării Impactului de Reglementare, dl Victor Ermurachi:

Proiectul de lege privind politica în domeniul pescuitului și acvaculturii (proiectul) a fost prezentat de Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare.

Prevederile art. 9 din proiect stabilesc, că Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor instituie și deține Registrul exploataților piscicole. Conform alin (2), *orice modificare privind schimbarea proprietarului/administratorului sau genul de activitate, trebuie să fie comunicate de către producător Agenției Naționale pentru Siguranța Alimentelor, în vederea actualizării Registrului exploataților piscicole.* Prevederile respective referitor la comunicarea modificărilor sunt expuse la general și pot fi interpretate diferit. Pentru a evita situații de interpretări discreționare și de conflict, recomandăm detalierea prevederilor respective, fiind reglementat procedural modul de notificare, termenul de prezentare a notificării, alte aspecte. Totodată menționăm că Legea nr.220/2007 privind înregistrarea de stat a persoanelor juridice și a întreprinzătorilor individuali prevede că în Registrul de stat al persoanelor juridice se înscriu așa date despre persoana juridică, cum ar fi numele, prenumele, numărul de identificare personal (IDNP), domiciliul, numărul de telefon ale fondatorilor (asociaților) și administratorului – persoane fizice, genurile de activitate și durata activității (art.33). Datele din Registrul de stat și din actele de constituire sînt publice și accesibile tuturor în condițiile și în limitele prevăzute de legislația cu privire la accesul la informație, privind schimbul de date și interoperabilitatea (art.34). Astfel, Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor poate obține datele respective fără a fi obligat agentul economic să le comunice.

Prevederile art. 13 din proiect stabilesc, că *Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare și Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor, conform competențelor, instituie organizarea pieței produselor pescărești și de acvacultură, prevăzute în anexă, prin întreprinderea următoarelor măsuri: monitorizarea aplicării planurilor de producție și de comercializare a produselor pescărești și de acvacultură; monitorizarea respectării standardelor de piață, privind calitatea produselor pescărești și de acvacultură pe toată durata procesului de comercializare; monitorizarea respectării normelor privind comercializarea produselor pescărești și de acvacultură; monitorizarea informării corecte a consumatorului; monitorizarea respectării normelor concurențiale; monitorizarea pieței produselor pescărești și de acvacultură.* Atribuțiile respective sunt expuse la general și pot crea situații de interpretări diferite și de conflict. Totodată, atribuțiile în cauză sunt prevăzute pentru două autorități, fapt ce poarte crea situații de dublări în reglementarea activității de întreprinzător. De asemenea, sunt prevăzute atribuții nespecifice pentru aceste autorități (spre exemplu monitorizarea respectării normelor concurențiale) sau care se dublează (lit. d) și g)). Recomandăm revizuirea prevederilor în cauză, acestea fiind concretizate. Totodată, deoarece atribuții asemănătoare sunt expuse în actele normative sectoriale, este necesar la maximum de efectuat trimiteri la acestea. Obiecție valabilă și pentru art. 44, 48.

Prevederile art. 14 din proiect stabilesc, că *autoritățile administrației publice locale în comun cu organizațiile profesionale, sprijină dezvoltarea pieței produselor pescărești și de acvacultură la nivel local, cu respectarea măsurilor privind comercializarea și prelucrarea produselor obținute din pescuit și acvacultură stabilite de Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor și alte autorități publice centrale responsabile de activitatea sectorului.* Prevederile referitor la sprijinul

din partea APL sunt expuse incert. Totodată, măsurile, cerințele privind comercializarea și prelucrarea produselor obținute din pescuit și acvacultură necesită a fi stabilite cel puțin la nivel de hotărâre de Guvern în scopul asigurării unui nivel mai înalt de predictibilitate și de a nu admite că autoritatea, care este responsabilă de controlul executării regimentarii, să adopte astfel de reglementări.

Prevederile alin. (1) al art. 15 din proiect stabilesc la general că la inițiativa producătorilor, Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare întreprinde măsuri privind înființarea și recunoașterea organizațiilor de producători. Prevederi similare sunt stabilite și la art. 20 referitor la înființarea organizațiilor interprofesionale. Totodată, art. 26 prevede că Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare monitorizează activitățile organizațiilor de producători și organizațiilor interprofesionale, în scopul conformării și respectării condițiilor de recunoaștere prevăzute la art. 23 și art. 24. Prevederile referitor la întreprinderea măsurilor privind înființarea și recunoașterea organizațiilor de producători din partea ministerului, cât și monitorizarea activităților acestora sunt incerte și pot crea situații de interpretări diferite și de conflict. Recomandăm concretizarea prevederilor respective sau excluderea acestora în contextul prevederilor art. 27, care stabilesc, că condițiile de organizare și funcționare a organizațiilor de producători și a organizațiilor interprofesionale, precum și procedura de recunoaștere sau de revocare a recunoașterii organizațiilor de producători și a organizațiilor interprofesionale sunt reglementate prin regulament aprobat de către Guvern.

Prevederile art. 28 și 29 din proiect stabilesc extinderea normelor obligatorii a organizațiilor de producători asupra producătorilor care nu sunt membri ai organizației și extinderea normelor organizațiilor interprofesionale ca fiind obligatorii pentru alți operatori care nu aparțin organizației. Normele respective necesită a fi argumentate în Analiza de Impact, inclusiv și din considerentele aplicării taxelor de extindere a normelor (art. 30), autorizării extinderii normelor obligatorii din partea Ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare (art. 31) și retragerii autorizației (art. 32). Totodată, unele norme necesită a fi clarificate, spre exemplu: să trimită o cerere către Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare (cine să trimită cererea); normele care urmează să fie extinse, să nu afecteze alți operatori care activează în acest domeniu (nu corelează cu alte prevederi, care prevăd că extinderea acordurilor, deciziilor sau practicilor convenite în cadrul unei organizații interprofesionale ca fiind obligatorii pentru alți operatori care nu aparțin organizației).

Prevederile art. 34 din proiect stabilesc, că fiecare organizație de producători planifică anual volumul producției piscicole produse și comercializate pentru principalele specii (alin. (1)). Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare aprobă planul de producere și comercializare, prezentat spre aprobare de către organizația de producători (alin. (3)) și aprobă modificările la planul de producere și comercializare (alin. (4)). Organizațiile de producători prezintă anual, până la data de 1 februarie, Ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare un raport privind îndeplinirea planului anual (alin. (5)). Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare monitorizează îndeplinirea obligațiilor prevăzute în prezentul articol de către organizațiile de producători. O constatare a nerespectării poate duce la retragerea recunoașterii acestora (alin. (6)). Prevederile respective ridică semne de întrebare în o economie de piață. Recomandăm argumentarea unor astfel de prevederi în Analiza de Impact.

Prevederile art. 38 din proiect stabilesc, că Ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare aprobă, prin ordin intern, punerea în aplicare a mecanismului de stocare și formatul declanșării prețurilor de stocare. Pentru a asigura un nivel mai înalt de predictibilitate și transparență a reglementării, recomandăm ca reglementările respective să fie aprobate de Guvern.

Concluzii și recomandări: proiectul necesită modificări, fiind luate în considerare recomandările.

Opiniile membrilor Grupului de lucru al Comisiei de stat pentru reglementarea activității de întreprinzător:

dl Vladislav Caminschi

Se susține cu condiția luării în considerare a obiecțiilor și recomandărilor.

dna Cristina Țișcul

Se susține cu condiția luării în considerare a obiecțiilor și recomandărilor.

dna Carolina Linte

Nu se susține.

dl Eugen Cozmulici

Se susține cu condiția luării în considerare a obiecțiilor și recomandărilor.

dna Oxana Barbaroș

Se susține cu condiția luării în considerare a obiecțiilor și recomandărilor.

dna Svetlana Petrașcu

Se susține cu condiția luării în considerare a obiecțiilor și recomandărilor.

dl Victor Baci

Se susține cu condiția luării în considerare a obiecțiilor și recomandărilor.

dna Valentina Chișer

Se susține cu condiția luării în considerare a obiecțiilor și recomandărilor.

dl Roman Gapeev

Se susține cu condiția luării în considerare a obiecțiilor și recomandărilor.

dna Angela Panciuc

Se susține cu condiția luării în considerare a obiecțiilor și recomandărilor.

dl Dumitru Vleju

Se susține.

dna Corina Cristea

Se susține cu condiția luării în considerare a obiecțiilor și recomandărilor.

S-a decis: *proiectul se susține cu condiția luării în considerare a obiecțiilor și recomandărilor (10 - se susține cu condiția luării în considerare a obiecțiilor și recomandărilor; 1 - se susține; 1 - nu se susține).*